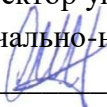

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра угорської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор українсько-угорського
навчально-наукового інституту
 Олександр ШПЕНИК
«26» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи авторського права та академічної доброчесності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	В культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В 11 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	В 11.071 Угро-фінські мови та літератури (переклад включно), перша – угорська
Освітня програма	Угорська мова та література. Англійська мова. Переклад
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Українська, угорська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи авторського права та академічної доброчесності**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В культура, мистецтво та гуманітарні науки** спеціальності **В 11 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **В 11.071 Угро-фінські мови та літератури (переклад включно)**, перша – угорська освітньої програми **Угорська мова та література. Англійська мова. Переклад.**

Розробники: Пілаш М.Й., старший викладач кафедри угорської філології,
Гульпа Д.І., доцент кафедри угорської філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *угорської філології*
протокол № 10 від 24 червня 2025р.

Завідувач кафедри угорської філології _____ доц. Зикань Х.І.

Схвалено науково-методичною комісією українсько-угорським навчально-науковим
інститутом

протокол № 5 від 24 червня 2025р.

Голова науково-методичної комісії _____ доц. Талабірчук О.Ю.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	1	1
	Лекції:	
	24	6
	Практичні (семінарські):	
	12	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	90

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи авторського права та академічної доброчесності» – одна з дисциплін професійної та практичної підготовки магістрів, яка сприяє розвитку в студентів умінь та навичок, а також теоретико-прикладних знань, пов'язаних зі створенням і використанням об'єктів авторського права, захистом прав суб'єктів інтелектуальної власності, а також формуванням педагогів-фахівців і науковців, котрі суворо дотримуватимуться принципів академічної доброчесності і виховуватимуть своїх учнів та студентів у повній відповідності до високих моральних вимог щодо учасників інтелектуальної діяльності.

Курс складається з двох змістових модулів, 10 тем. У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних (лекційних та практичних) занять. Велике значення в оволодінні матеріалом курсу та закріпленні знань має також самостійна робота студентів. Найбільш складні питання винесено на розгляд й обговорення під час практичних занять.

Метою вивчення дисципліни «Основи авторського права та академічної доброчесності» є формування у студентів цілісної системи знань про правову охорону об'єктів авторського права (творів науки, літератури і мистецтва) та об'єктів суміжних прав (виконань, фонограм, відеограм, передач організацій мовлення), а також ознайомлення з принципами академічної доброчесності. Об'єкти авторського права є результатами інтелектуальної творчої діяльності людини, які активно використовується майже в будь-якій господарській, в тому числі комерційній, діяльності: науковій, освітній, проектній, ІТ, дизайнерській, архітектурній, інженерній, медичній, рекламній тощо. Активне використання об'єктів авторського права і суміжних прав в особистій сфері життя та у господарській діяльності свідчить про необхідність вивчення правових засад набуття цих прав, їх практичної реалізації та захисту від можливих порушень.

Завдання дисципліни:

- виклад основних теоретичних, нормативно-правових засад, прав, обов'язків та гарантій у сфері володіння, користування та розпорядження об'єктами авторського права;
- вивчення системи законодавства, що регулює відносини у сфері авторського права і суміжних прав; умов правової охорони творів та об'єктів суміжних прав;
- визначення підстав набуття авторських і суміжних прав;
- вивчення умов правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав; - дослідження видів договорів на розпорядження майновими авторськими і суміжними
- правами, а також вивчення видів порушень авторських і суміжних прав та

способів і порядку захисту;

- вивчення складових систем охорони об'єктів авторського і суміжних прав в нормах законодавства України, а також складові міжнародної системи охорони об'єктів авторського і суміжних прав;
- визначення алгоритму правової охорони об'єктів авторського і суміжних прав, прав та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти авторського і суміжних прав.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

– **загальні компетентності (ЗК)**

ЗК01. У повному обсязі опанувати основними розділами гуманітарних і соціально-економічних наук, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою вищої освіти за професійним спрямуванням Освіта / Педагогіка.

ЗК04. Знати основні положення сучасних економічних та політичних теорій; мати чітко сформоване філософське, економічне, політичне мислення; опанувати основами правознавства, особливо у сфері освіти і науки, знати характер і зміст правових відносин у суспільстві.

ЗК017. Володіти методикою майстерного викладання угорської мови і літератури в загальноосвітніх, середніх спеціальних школах та вищих навчальних закладах, методикою виховної роботи, технологією організації творчої діяльності учнівського та студентського колективу.

ЗК20. Виступати з доповідями, повідомленнями на науково-практичних зібраннях різних рівнів.

ЗК21. Використовувати в своїй діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології;

– **спеціальні (фахові) компетентності**

ФК5. Добирати і укладати дидактичний матеріал та визначати до нього відповідні завдання.

ФК6. Самостійно складати схеми, таблиці як узагальнення й систематизацію необхідної інформації з дисципліни.

ФК12. Орієнтуватися в каталогах, енциклопедіях, словниках, довідниках.

ФК13. Знати принципи укладання картотек наукової та методичної літератури.

ФК17. Вільно володіти державною мовою на всіх рівнях, бути обізнаним з проблемою становлення української мови як державної.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-технічний рівень виробництва, ефективність економіки, добробут суспільства, соціально-економічний прогрес в цілому, освіта і культура залежать від рівня й ефективності творчої діяльності людини, яка є однією з основних рушійних сил розвитку цивілізації. Результат творчої діяльності, який відповідає вимогам законодавства, є об'єктом права інтелектуальної власності. Цим результатом вважається втілений в об'єктивній формі

продукт, який прийнято називати літературним або художнім твором, винаходом, корисною моделлю, промисловим зразком тощо. Право інтелектуальної власності розповсюджується також на низку інших результатів, віднесених до права інтелектуальної власності, зокрема, таких, як ноу-хау, сорти рослин та породи тварин, а також комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення, тобто засоби індивідуалізації (ідентифікації) учасників цивільно-правового обороту, а також їхню продукцію, роботи, послуги тощо. Творчість властива лише людині, здатній створювати тільки ідеальні образи, а не предмети матеріального світу. Тому результати творчої діяльності, які є об'єктами права інтелектуальної власності, на відміну від об'єктів речового права, не зазнають зношення й амортизації та застарівають лише морально. Авторське право в цілому, маючи спільні риси з іншими складовими частинами права інтелектуальної власності, має законодавчу автономію на національному рівні та самостійність в рамках міжнародного права, оскільки забезпечує принципи та рішення, які необхідні для регулювання різних фундаментальних проблем. Однак низка основоположних постулатів відрізняє це право від права промислової власності: об'єктом авторського права визнається результат творчої діяльності незалежно від можливості його промислового та будь-якого іншого застосування; виникнення авторського права пов'язано з фактом створення твору, а не визнання його існування рішенням відповідного державного органу.

Пропонований курс має на меті знайомство із питаннями інтелектуальної свободи, правового регулювання на результати творчої діяльності та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій, а також забезпечує компетентність слухача в питаннях академічної доброчесності.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи авторського права та академічної доброчесності» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 5	Професійна етика вчителя ЗЗСО
ОК 23	Теорія та практика комунікації
ОК 18	Іноземна мова

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Угорська мова та література», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН9. Планувати свою науково-дослідницьку діяльність, обираючи оптимальні форми для її найкращого здійснення.

ПРН10. Аналізувати й оцінювати стан вивчення наукових проблем.

ПРН11. Будувати гіпотезу власного дослідження.

ПРН13. Використовувати у своїй діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію тощо.

ПРН14. Самостійно добирати літературу до індивідуальних тем та завдань.

ПРН15. Використовувати сучасні електронні мережі з метою ефективної комунікації.

ПРН16. Укладати картотеки наукової та методичної літератури.

ПРН17. Писати стислі й розгорнуті тези, статті, рецензії та анотації на навчальну та наукову літературу, реферувати наукові праці.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне та письмове опитування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- модульний контроль;
- екзамен.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за:

- національною диференційованою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно);
- 100-бальною шкалою;
- шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне та письмове опитування, самостійна робота.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (усього – дві модульні роботи).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (МОДУЛЬ 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (МОДУЛЬ 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	3	30
Самостійна робота		20		20
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль навчальних досягнень упродовж семестру ділиться на два модулі і здійснюється за такими критеріями:

Модуль 1 – підготовка до практичних занять (відповіді на практичних заняттях) – 30 балів, виконання самостійної роботи – 20 балів.

Модуль 2 – підготовка до практичних занять (відповіді на практичних заняттях) – 30 балів, виконання самостійної роботи – 20 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50 балів.

Самостійна робота передбачає опрацювання студентами конспектів лекцій, наукової літератури, нормативних актів тощо до тем, що виносяться на заняття. Формами самостійної роботи є:

- виконання домашніх завдань;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться для самостійного вивчення;
- підготовка до модульних контрольних робіт.

Поглиблення знань студентів з навчальної дисципліни; напрацювання навичок самостійної роботи з науковою літературою, формування вмінь у викладенні теоретичних питань, а також у правильному застосуванні чинного законодавства – основна мета індивідуальної роботи. У процесі виконання цього виду роботи слухачам слід поглиблено опрацювати рекомендовану наукову літературу, ознайомитися з документами чинного законодавства й практикою його застосування.

Форма виконання самостійної роботи узгоджується з викладачем. При оцінюванні індивідуальної роботи студента до уваги беруться наступні критерії:

- оригінальність викладення матеріалу;
- повнота розкриття теми, ступінь вирішення поставлених завдань, завершеність дослідження;
- висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження;
- дотримання логіки та послідовності викладу, володіння матеріалом обраної теми;
- якісне оформлення індивідуальної роботи з дотриманням вимог вищої школи, грамотність, особливості стилю викладу;
- ступінь особистого внеску студента, а також наявність власних аналітичних висновків;
- використання рекомендованої літератури, наявність достатньої кількості сучасних нормативних і наукових джерел.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. У разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання. Навпаки, вітається власна думка студента з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

Не вітаються пропуски занять студентами без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). У разі пропуску занять, студент повинен самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також виконанням практичних завдань. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незарахування заліку з дисципліни. Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені заняття, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Академічна доброчесність

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю визначено плагіат, тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів, студент не отримає балів за тему. Він зобов'язаний її переробити, у цьому випадку нараховується лише 50% від максимальної кількості балів за цю частину.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

«Відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії.

«Добре» (82-89 балів, В) заслуговує здобувач, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності.

«Добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності.

«Задовільно» (64-73 бали, D) заслуговує здобувач, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміння виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

«Задовільно» (60-63 балів, E) заслуговує здобувач, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміння виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

«Незадовільно» (35-59 балів, FX) виставляється здобувачу, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

«Незадовільно» (0-34 балів, F) виставляється здобувачу, коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ № 1

Тема 1. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права та суміжних прав.

Тема 2. Історія авторського права і суміжних прав.

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти авторських прав.

Тема 4. Зміст та умови дії авторського права.

Тема 5. Виникнення і здійснення авторського права і суміжних прав.

МОДУЛЬ № 2

Тема 6. Особисті немайнові та майнові права власності на об'єкти авторського права та суміжних прав.

Тема 7. Розпорядження авторськими правами.

Тема 8. Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Стимулювання інтелектуальної діяльності.

Тема 9. Міжнародні угоди у сфері авторського права.

Тема 10. Основи академічної доброчесності.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: <i>денна/заочна</i>				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1					
Тема 1. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права та суміжних прав.	2/1	1			5/8
Тема 2. Історія авторського права і суміжних прав у світі та Україні.	2	1			5/8
Тема 3. Суб'єкти та об'єкти авторських та суміжних прав.	2/1	1			5/8
Тема 4. Зміст та умови дії авторського права.	2/1	1			5/8
Тема 5. Виникнення і здійснення авторського права та суміжних прав.	2/1	2			5/8
Модульна контрольна робота	2				
Модуль 2					
Тема 6. Особисті немайнові та майнові права власності на об'єкти авторського права та суміжних прав.	2/1	1			5/8
Тема 7. Розпорядження авторськими правами.	2/1	1/1			6/8
Тема 8. Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Стимулювання інтелектуальної діяльності.	2	1/1			5/8
Тема 9. Міжнародні угоди у сфері авторського права.	2	1			5/8
Тема 10. Основи академічної доброчесності.	2	2/2			8/8
Модульна контрольна робота	2				
Разом за модулі	24/6	12/4			54/80

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна/заочн.
Модуль 1		
1.	Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права. Поняття права інтелектуальної власності. Поняття авторського права. Основні завдання та функції авторського права. Принципи авторського права. Джерела авторського права.	1
2.	Еволюція авторського права і суміжних прав.	1

	Виникнення та розвиток авторського права. Англо-саксонське авторське право. Романське авторське право. Суміжні права. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні. Становлення та розвиток державного управління в авторському праві та суміжних правах. Становлення та розвиток законодавства з авторського права та суміжних прав.	
3.	Суб'єкти та об'єкти авторських та суміжних прав. Суб'єкти авторського права. Автори – творці об'єктів права інтелектуальної власності. Поняття співавторства. Види співавторства. Інші особи як суб'єкти авторського права: роботодавці, заявники, представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), правонаступники, спадкоємці. Держава як правонаступник в галузі права інтелектуальної власності. Види об'єктів авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав.	1
4.	Зміст та умови дії авторського права. Дуалізм авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди.	1
5.	Виникнення і здійснення авторського права. Принципи правової охорони творів. Презумпція авторського права. Реєстрація авторських прав. Державна реєстрація авторського права в Україні. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір. Авторське право на службові твори.	2
Модуль 2		
6.	Особисті немайнові та майнові права власності на об'єкти авторського права та суміжних прав. Особисті немайнові права на твори науки, літератури і мистецтва. Майнові права інтелектуальної власності авторів творів науки, літератури, мистецтва і суміжних прав та суб'єктів промислової власності. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Строки чинності майнових прав авторів творів науки, літератури і мистецтва. Права виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення. Обмеження прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Строки чинності майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.	1
7.	Розпоряджання авторськими правами. Договори у сфері інтелектуальної діяльності. Форма договору. Умови дійсності договорів у сфері авторського права. Зміст договору. Авторські договори. Права й обов'язки сторін за авторським договором. Обов'язки користувача. Припинення і розірвання авторського договору. Договори про депонування рукописів. Постановочний договір. Сценарний договір. Договори художнього замовлення. Договори на використання у промисловості творів декоративно-прикладного мистецтва. Договори на створення і використання об'єктів суміжних прав.	1/1
8.	Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Стимулювання інтелектуальної діяльності. Поняття захисту авторського права і суміжних прав. Види порушення авторського права і суміжних прав. Порядок захисту порушених прав. Адміністративний порядок захисту порушених прав. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав. Стимулювання інтелектуальної діяльності.	1/1

	Державне стимулювання інтелектуальної діяльності – матеріальне і моральне. Громадське стимулювання інтелектуальної діяльності.	
9.	Міжнародні угоди у сфері авторського права. Загальні міжнародні угоди з питань інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародні конвенції про охорону авторського права і суміжних прав. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Всесвітня конвенція про авторське право. Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність. Договір ВОІВ по авторському праву. Договір ВОІВ про виконання і фонограми. Правова охорона авторського у Європейському Союзі. Загальні засади права інтелектуальної власності ЄС. Правова охорона авторського права і суміжних прав у ЄС.	1
10.	Поняття академічної доброчесності. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Закони України, у яких ідеться про академічну доброчесність. Види порушень академічної доброчесності. Поняття наукової етики. Канали наукової комунікації. Плагіат: різновиди, причини, наслідки. Методи запобігання плагіату. Перевірка текстів на плагіат та її етапи. Академічна грамотність та академічне письмо. Бібліографічний опис, посилання. Бібліографічні менеджери. Інформаційний пошук та його методи. Архіви відкритого доступу наукових та навчальних матеріалів. Виявлення недостовірних інформаційних джерел. Відкритий доступ та його роль у формуванні високого рівня академічної культури.	2/2
Разом		12/4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денн./заочн.
1.	Тема 1. Поняття, основні завдання, функції, принципи та джерела авторського права та суміжних прав.	5/8
2.	Тема 2. Історія авторського права і суміжних прав у світі та Україні.	5/8
3.	Тема 3. Суб'єкти та об'єкти авторських та суміжних прав.	5/8
4.	Тема 4. Зміст та умови дії авторського права.	5/8
5.	Тема 5. Виникнення і здійснення авторського права та суміжних прав.	5/8
6.	Тема 6. Особисті немайнові та майнові права власності на об'єкти авторського права та суміжних прав.	5/8
7.	Тема 7. Розпоряджання авторськими правами.	6/8
8.	Тема 8. Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. Стимулювання інтелектуальної діяльності.	5/8
9.	Тема 9. Міжнародні угоди у сфері авторського права.	5/8
10.	Тема 10. Основи академічної доброчесності.	8/8
Разом		54/80

Питання до заліку з дисципліни

«Основи авторського права та академічної доброчесності»

1. Предмет, система і метод охорони права інтелектуальної власності. Новий Цивільний кодекс України. Книга четверта „Право інтелектуальної власності”.
2. Види інтелектуальної діяльності. Особливості літературної діяльності. Науково-технічна діяльність. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
3. Становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної власності в Україні та світі.
4. Поняття права інтелектуальної власності. Види права інтелектуальної власності. Авторське право і патентне право: спільне і відмінність. Державне управління інтелектуальною власністю.
5. Об’єкти права інтелектуальної власності. Об’єкти авторського права. Об’єкти суміжних прав.
6. Суб’єкти права інтелектуальної власності. Автори – творці об’єктів права інтелектуальної власності. Поняття співавторства. Види співавторства. Інші особи як суб’єкти авторського права: роботодавці, заявники, представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), правонаступники, спадкоємці. Держава як правонаступник в галузі права інтелектуальної власності.
7. Виникнення, оформлення та строки чинності суб’єктивних прав на об’єкти інтелектуальної власності. Виникнення права інтелектуальної власності на твори науки, літератури і мистецтва та об’єкти суміжних прав.
8. Права і обов’язки суб’єктів інтелектуальної власності, що впливають з охоронних документів. Виникнення суб’єктивних прав інтелектуальної власності. Особисті немайнові права інтелектуальної власності на об’єкти інтелектуальної власності. Особисті немайнові права на твори науки, літератури і мистецтва.
9. Майнові права інтелектуальної власності авторів творів науки, літератури, мистецтва і суміжних прав та суб’єктів промислової власності. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Строки чинності майнових прав авторів творів науки, літератури і мистецтва.
10. Права виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення. Права виконавців: особисті немайнові і майнові. Майнові права виробників фонограм і відеограм. Майнові права організації мовлення. Обмеження прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення. Строки чинності майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.
11. Припинення і скасування правової охорони інтелектуальної власності.
12. Договори у сфері інтелектуальної діяльності. Форма договору. Умови дійсності договорів у сфері інтелектуальної діяльності. Зміст договору. Авторські договори. Права й обов’язки сторін за авторським договором. Обов’язки користувача. Припинення і розірвання авторського договору.
13. Договори про депонування рукописів. Постановочний договір. Сценарний договір. Договори художнього замовлення. Договори на використання у промисловості творів декоративно-прикладного мистецтва. Договори на створення і використання об’єктів суміжних прав.
14. Колективне управління майновими правами суб’єктів інтелектуальної власності за типовим законом ВОІВ. Колективне управління майновими правами авторів. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Державні інспектори з питань інтелектуальної власності.
15. Захист права інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності: захист авторського права і суміжних прав. Кримінально-

правовий захист права інтелектуальної власності. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності.

16. Міжнародні угоди у сфері інтелектуальної власності. Загальні міжнародні угоди з питань інтелектуальної власності: Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ); Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС).
17. Міжнародні конвенції про охорону авторського права і суміжних прав.
18. Стимулювання інтелектуальної діяльності. Державне стимулювання інтелектуальної діяльності – матеріальне і моральне. Громадське стимулювання інтелектуальної діяльності.
19. Поняття академічної доброчесності.
20. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
21. Закони України, у яких ідеться про академічну доброчесність.
22. Види порушень академічної доброчесності.
23. Поняття наукової етики.
24. Взаємодія наукового та освітнього процесів у вишах.
25. Канали наукової комунікації.
26. Поняття «інтелектуальна власність».
27. Об'єкти авторського права та суміжних прав.
28. Суб'єкти авторського права.
29. Майнові та особисті немайнові права автора (правовласника).
30. Плагіат: різновиди, причини, наслідки.
31. Методи запобігання плагіату.
32. Перевірка текстів на плагіат та її етапи.
33. Академічна грамотність та академічне письмо.
34. Бібліографічний опис, посилання. Бібліографічні менеджери.
35. Інформаційний пошук та його методи.
36. Архіви відкритого доступу наукових та навчальних матеріалів.
37. Виявлення недостовірних інформаційних джерел.
38. Відкритий доступ та його роль у формуванні високого рівня академічної культури.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.: ВД «Дакор», 2019. – 2-ке вид., перероб і доп. 576 с.
2. Капіца Ю.М. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, О.В. Жувака. – К.: Логос, 2012. 696 с.
3. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / І.О. Мікульонок. - 3-тє вид. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
4. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні / За заг. ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. К.: Ін Юре, 2003. 236 с.
5. Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О. А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 2004. 672 с.
6. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підруч. для студ. вищ. навч.закладів / О.П. Орлюк, Г.О.Андрощук, та ін.: За ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
7. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В.Паладія, Н.М.Мироненко, В.О.Жарова. – К.: Парламентське видавництво, 2006. 432 с.
8. Право інтелектуальної власності: підручник / О.І. Харитонова, Є.О. Харитонов, Т.С. Ківалова, В.С. Дмитришин, О.О. Кулініч, Л.Д. Романадзе та ін.; за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 540 с.
9. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія / Відп. ред.. Я.М. Шевченко. – К.: КНТ, 2008. 626 с.
10. Цивільний кодекс України // Офіційний вісник України. – 2003. – №-11. Ст. 461.
11. Штефан А.С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту: монографія / НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ “НВП Інтерсервіс”, 2017. 150 с.

Додаткова

12. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред. А. С. Довгерта. – Книга 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р. В. Дроб'язко. – К.: Ін Юре, 2001. – 520 с. – Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів / Уклад. В. С. Дроб'язко. – К.: Ін Юре, 2001. – 460 с.
13. Афанасьева К.О. Захист інтелектуальної власності в шоу-бізнесі: Навч. посіб. – К.: ВАІТЕ, 2009. – 256с.
14. Бадиця І. А. Авторське, винахідницьке право, право на відкриття і міжнародний захист авторських прав. – К., 1997. – 107 с.
15. Бутнік-Сіверський О. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект // Інтелектуальний капітал. – 2002. – № 1. – С. 16 – 27.
16. Захист прав інтелектуальної власності: Досвід Сполучених Штатів Америки. – 3б. документів, матеріалів, статей. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 2003. – 368 с.
17. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 1999.
18. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: 3б. наук. статей / За ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. – 424 с.
19. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О. Д. Святоцького.: У 2-х т. – К.: Ін Юре, 2000.
20. Капіца Ю.М. Охорона авторського права при комерційному розповсюдженні або вільному доступі до електронних наукових видань у мережі Інтернет: вимоги, обмеження, досвід/ Наука України у світовому інформаційному просторі. № 11,

- 2015.—С. 45–55.
21. Капіца Ю.М., Шахбазян К.С. Застосування ліцензій відкритого доступу при розміщенні матеріалів наукових журналів в електронному середовищі / Наука України у світовому інформаційному просторі. № 13, 2016. С. 62–70.
  22. Кохановська О. В. Правове регулювання у сфері інформаційних відносин. – К., 2001. 212 с.
  23. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні. – Харків, 2002. 362 с.
  24. Надобко С. В. Інтелектуальна власність: навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форми навчання. – Харків: ХДАДМ, 2019. 244 с.
  25. Охорона промислової власності в Україні: Монографія / За ред. О. Д. Святоцького, В. Л. Петрова. – К.: Ін Юре, 1999. – 400 с.
  26. Охорона інтелектуальної власності: Нормативно-правові акти / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 2004. – 1176с.
  27. Петренко С.А. Охорона комп'ютерної програми як об'єкта інтелектуальної власності: теорія і практика : монографія / С.А. Петренко – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2011. – 172с.
  28. Підпригора О. Проблеми системи законодавства України про інтелектуальну власність // Інтелектуальна власність. – 2000. – № 3. – С. 3-14.
  29. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /І.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. (електронний ресурс).
  30. Сенчихін Ю.М., Стельмах О.А., Островерх О.О. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій – Харків, УЦЗУ, 2007 р. 85 с.
  31. Судова практика Суду Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. Київ, 2016. – 220 с.
  32. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т.6: Право інтелектуальної власності / За ред.. проф.. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.: ФО-П Лісяк Л.С., 2011. – 592с.
  33. Шинкаренко М. Показники доцільності у сфері охорони промислової власності: підсумки 2000 року // Інтелектуальна власність. – 2001. – № 4. – С. 14-26.
  34. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: Авторсько-правовий аспект. – Харків, 2002. – 368 с.
  35. Штефан О.О., Штефан А.С. Авторське право і суміжні права у рекламі : Монографія / Штефан О.О., Штефан А.С. К.: ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2009. – 148с.
  36. Штефан А. Пародія на музичний твір з текстом в порядку вільного використання творів // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. - № 5. – С. 66-73.
  37. Яворська О. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав // Підприємництво, господарство і право. – 2016. - №7. – С.26-30. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/07/5.pdf>.

Законодавча база

1. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 серпня 1990 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1990. – № 31. Ст. 429.
2. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV / Офіційний вісник України. – 2003. – №-11. – Ст. 461.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436 - IV. / Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341 -III. / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25 – 26. – Ст. 131.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року №

- 8073 - X. / Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1123.
7. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38 – 39. – Ст. 288.
  8. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ (ВВР, 1994, № 13, ст. 64). Із змінами, внесеними згідно із Законами № 75/95-ВР від 28.02.95, ВВР, 1995, N 13, ст. 85; № 998-ХІУ (998-14) від 16.07.99, ВВР, 1999, № 41, ст.373; 2627-ІН (2627-14) від 11.07.2001, ВВР, 2001, № 43, ст.214; № 850-ІУ (850-15) від 22.05.2003. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
  9. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних" в редакції Закону від 10 липня 78 2003 року № 1098-ІV.
  10. Закон України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування" від 17 січня 2002 року № 2953 - ІІІ.
  11. Закон України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)" від 31 травня 1995 року № 189/95-ВР.
  12. Закони України "Про приєднання України до Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, підписаної в Римі 26 жовтня 1961 року" від 20 вересня 2001 року 2730 - ІІІ.
  13. Закон України "Про приєднання до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року" від 15 червня 1999 року №738 - ХІV.
  14. Закон України "Про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятого Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року" від 20 вересня 2001 року № 2733 - ІІІ.
  15. Закон України "Про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятого Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року" від 20 вересня 2001 року № 2732 - ІІІ.
  16. Закон України "Про рекламу" від 3 липня 1996 року № 270/96-ВР.
  17. Закон України "Про видавничу справу" від 5 червня 1997 року № 318/97-ВР.
  18. Закон України "Про систему Громадського телебачення і радіомовлення України" від 18 липня 1997 року № 485/97-ВР.
  19. Закон України "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР.
  20. Постанова Кабінету Міністрів України "Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва" від 18 липня 1995 року № 532.
  21. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів та фонограм" від 4 листопада 1997 року № 1209.
  22. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати" від 18 січня 2003 року №71.
  23. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав" від 18 січня 2003 року № 72.

Судова практика

1. "Про судову практику в справах відшкодування моральної (немайнової) шкоди". Постанова Пленуму Верховного а Суду України від 31 березня 1995 р. № 4.
2. "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з відшкодуванням моральної шкоди". Роз'яснення Вищого господарського суду України від 29 лютого 1996 року №02-5/95.
3. "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Рекомендації Вищого господарського суду України від 10

червня 2004 року №04-5/1107.

4. "Про питання захисту авторських прав в Інтернеті. Постанова Вищого господарського суду України від 5 червня 2000 року №04-1/5 - 7/82.

Міжнародні конвенції, угоди та договори

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 року. Паризький Акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.:
Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – Т. 1: Право інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С. 186-224.
2. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. . В редакції від 1973 року:
Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – Т. 1: Право інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С. 243 –262.
3. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Женева, 29 жовтня 1971 р.). – Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика. – 3б. нормат. актив. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – С. 171–174.
4. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення // Інтелектуальна власність. – 2001. – № 2. – С. 71–75.
5. 3. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення від 26 жовтня 1961 року.
6. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) // Інтелектуальна власність. – 1999. – № 5, 6, 7.
7. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15 квітня 1994 року.
8. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) від 14 липня 1967 року. В редакції від 2 жовтня 1979 року.
9. Договір ВОІВ про авторське право від 20 грудня 1996 року.
10. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. // Інтелектуальна власність. – 2001. – № 2. – С. 76-85.
11. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав (в рамках СНД) від 24 вересня 1993 року.
12. Угода про співробітництво по припиненню правопорушень у сфері інтелектуальної власності (в. рамках СНД) від 6 березня 1998 року.
13. Угода про Партнерство та Співробітництво між Європейським, союзом та Україною від 16 червня 1994 року.
14. Директива 2001/29/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію окремих аспектів авторських і суміжних прав в інформаційному суспільстві.
15. Директива 2001/84/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 27 вересня 2001 року про використання права на випуск оригінального твору мистецтва в інтересах автора.
16. Директива 2001/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 29 квітня 2004 року про застосування права на інтелектуальну власність.
17. Директива 2001/29/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 22 травня 2001 року щодо гармонізації певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- Про вищу освіту : Закон України від 28.09.2017, № 1556-18. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>
- Про освіту : Закон України від 05.09.2017, № 2145-19. – Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

- Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>
1. Академічна відповідальність: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м. Київ, 15 квітня 2021 року. К. Видавничий дім «Гельветика». 2021.
  2. Академічна доброчесність: виклики сучасності : зб. наук. есе учасників наукового стажування / Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці», Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD. – Варшава, 2020. – [жовтень]. – 209 с. – Режим доступу: <https://www.iiasc.org/academichna-dobrochestnist/>
  3. Академічна доброчесність «Лист до моїх студентів» [Електронний ресурс] : [сайт] / [Вільям Тейлор] ; Academic Integrity and Quality Initiative. – Назва з екрана. – Режим доступу: <https://academiq.org.ua/resursy/akademichna-dobrochesnist-lyst-moyih-studentiv/>
  4. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с. – Режим доступу: <https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/29677>
  5. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень [Електронний ресурс] / уклад. С. Чуканова ; Американ. б-ка НаУКМА. – [Київ : НаУКМА, 2017]. – 90 слайдів. – Режим доступу: https://www.iiasc.org/wp-content/uploads/2021/05/iiasc_academic_integrity_04_2021-1.pdf
  6. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку [Електронний ресурс] : [презентація] : матеріали для ознайомлення з результатами проекту №49169 / Міжнародного фонду «Відродження», Східноукраїнський фонд соціальних досліджень, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Київ. – 58 слайдів. – Режим доступу: <https://surgery-four.pdmu.edu.ua/storage/common/docs/R1vyflum4hNfJntUrILfR6KRh1FhLdBWxXuD6Amv.pdf>
  7. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; заг. ред.: Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. — Київ ; Таксон, 2016. — 234 с. – Режим доступу: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/8004/1/АКАДЕМІЧНА%20ЧЕСНІСТЬ.pdf>
  8. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова – К.; Таксон, 2016. – 234 с.
  9. Батечко Н. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції / Н. Батечко, А. Дурдас // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія : Педагогічні науки : наук-метод. журнал. – 2019. – Вип. 3(60). – С. 88–94. – Режим доступу: <http://npo.kubg.edu.ua/article/view/183447/183379>
  10. Бахрушин В. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід [Електронний ресурс] / В. Бахрушин // Освітня політика. Портал громадських експертів. – Назва з екрана. – 2018. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nautsi-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-i-svitovij-dosvid>
  11. Башкір О.І. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність: конспект лекцій. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 92 с.
  12. Гужва О. О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». – 72 с. – Режим доступу: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/SHHo-potribno-znati-pro-plagiat.pdf>
  13. Гура Е. І. Тренінг професійної адаптації аспірантів вищих навчальних закладів "антиплагіат" / Е. І. Гура // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2013. – № 6. – С. 176–186. – Режим доступу: https://pedscience.sspu.edu.ua/jornal/jornal_2013_6/html5forpc.html?page=176

14. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії / Т. Добко // Дух і Літера. Університетська автономія : спеціальний випуск. – Київ : НаУКМА, 2008. – № 19. – С. 93–102.
15. Довідник з академічної доброчесності / уклад.: В.Г.Гур`янова, Л. Т. Ониксимова, Н.В. Поберій; за заг.ред. Т.О. Маринич. – Суми: Сумський державний університет, 2018. 24 с.
16. ДСТУ 8302:2015. БІБЛОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками. – Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
17. Задорожна С. М. Внутрішні документи установи як спосіб забезпечення академічної доброчесності [Електронний ресурс] / С. М. Задорожна, Н. В. Кирилюк, А. З. Маник // Академічна доброчесність: виклики сучасності : збірник наукових есе учасників стажування. – Варшава, 2020. – [вересень]. – С. 41–45. – Режим доступу: <https://www.iiasc.org/academichna-dobrochestnist/>
18. Збірник наукових есе учасників стажування на тему : «Академічна доброчесність: виклики сучасності» [Електронний ресурс] : [сайт]. – Назва з екрана. – Режим доступу: <https://www.iiasc.org/academichna-dobrochestnist/>
19. Зубик С., Щербяк А., Гломб М. [Кращі практики подолання академічного плагіату у сфері вищої освіти](#) – Режим доступу: [AR01-6-3.pdf \(acrec.org.ua\)](AR01-6-3.pdf)
20. Кирилів В. О. Актуальна проблема сьогодення: плагіат у роботах студентів [Електронний ресурс] / В. О. Кирилів // Академічна доброчесність: виклики сучасності : збірник наукових есе учасників стажування. – Варшава, 2019. – [березень]. – С. 95–97. – Режим доступу: <https://www.iiasc.org/academichna-dobrochestnist/>
21. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упоряд. : В. Бахрушин, Є. Ніколаєв ; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. – 2019. – 41 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Csq9/view
22. Міжнародні стилі посилання та цитування в наукових роботах: методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науковотехнічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 117 с. Режим доступу: https://library.ontu.edu.ua/assets/pdf/Mizhnar_styli_posylannya.pdf
23. Ніколаєв, Євген Як просувати цінності акад
24. емічної доброчесності в українських університетах? [Електронний ресурс] / Є. Ніколаєв // Сторінки Євгена Ніколаєва [сайт]. – 2018. – 09 лютого. – Назва з екрана. – Режим доступу: <https://www.skeptic.in.ua/promoting-integrity/>
25. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу / уклад. : Наталя Шліхта, Ірина Шліхта; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. – Київ, 2016. — 61 с. – Режим доступу: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf
26. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні [Електронний ресурс] : [сайт]. Режим доступу: <https://americancouncils.org.ua/programs/proekt-sprijannja-akademichnij-dobrochesnosti-v-ukraini-saiup/>
27. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
28. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) : Лист Міністерства освіти і науки України від 15.08.2018 р. № 111-8681. – Режим доступу: <http://osvita.ua/doc/files/news/616/61647/1-11-8681.pdf>
29. Розширений глосарій термінів та понять академічної доброчесності

- (Лист Міністерства освіти і науки України. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти від 23.10.2018 № 1/9-650) – Режим доступу: https://zakononline.com.ua/documents/show/124272_124272
30. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? [Електронний ресурс] / В. Сацик // Освітня політика. Портал громадських експертів : [сайт]. – 2017. – березень. – Назва з екрана. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichnadobrochesnist-mifichna-kontsepsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakostivishchoji-osviti>
  31. Сацик В. [Сучасні стандарти академічного письма \(вимоги провідних світових видавництв та університетів\)](#). – Режим доступу: [Презентація PowerPoint \(skeptic.in.ua\)](#)
  32. Семененко Л. П. Академічна доброчесність – запорука якісної освіти / Л. П. Семененко // Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. / Наук. б-ка Харків. держ. ун-ту харчування та торгівлі, ф-т соц. комунікацій Харків. держ. акад. – Харків, 2016. – С. 146–151. – Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/efee49cd-afac-41fe-9bcf-0ed4c4a8e99d/content>
  33. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога / Д. Сопова // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія : Педагогічні науки : наук-метод. журнал. – 2018. – Вип. 3–4(56–57). – С. 52–56. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26113/1/D_Sopova_ADSPMP_NPOTP_UK.pdf
  34. Стукало Н.В., Ковальчук К.В., Литвин М.В. та ін. [Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання](#) : Метод. посібник. Дніпро, 2013. – Режим доступу: [Metodichka-plagiat.pdf \(nlu.edu.ua\)](#)
  35. Тицька Я. О. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти / Я. О. Тицька // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. – Одеса, 2018. – № 34. – С. 4–7. Режим доступу: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc34/3.pdf>
  36. Українські матеріали та ресурси із академічної доброчесності. [Сторінки Євгена Ніколаєва](#) – Бібліографія. – Режим доступу: <https://www.skeptic.in.ua/integrity/>
  37. Фундаментальні цінності академічної доброчесності [Електронний ресурс] : пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності. – 2019. – 39 с. – Режим доступу: [https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch .pdf](https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch.pdf)
  38. Чуканова С. Дотримання норм академічної доброчесності у процесі управління дослідницькими даними: зарубіжна практика / С. Чуканова // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2018. – № 2. – С. 52–63. – Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14986>
  39. Шишка Р. Б. Плагіат та його прояви і небезпеки / Р. Б. Шишка // Часопис Київського університету права. – 2014. – Вип. 4. – С. 170–175. – Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2014_4/CHAS14_4.pdf
  40. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум : навч.–метод. посібник для студентів вищих навч. закладів / І. Ю. Шкіцька ; М–во освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 64 с. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/31709/1/посібник%20ОАД%20-Шкіцька.pdf>
  41. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників» / уклад. О. О. Гужва ; Інститут соціально-гуманітарних досліджень, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – 2016. – 72 с. – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_acgr.pdf.
  42. Юрченко Артем Про автоматизоване оформлення бібліографічних посилань як необхідність сучасного науковця / А. Юрченко, Ю. Хворостіна // Міжнародна

науково-практична конференція «НПК – 2017», м. Суми, Україна. – Суми, 2017. – С. 130–132. – Режим доступу: <http://fizmatsspu.sumy.ua/Konferencii/sbor/npk/NPK-2017-2-.pdf>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)